

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. július 3.

148. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A horvátok és a délszláv szellem.

Már több ízben rámutattunk arra, hogy a délszláv szellem és a nagyszerb törekvések iránt való rokonérzés a horvát-szerb koalíció szárnyai alatt és a legutóbbi időben a Balkán-államok hadi sikereinek hatása alatt erősen fölburjánkozott Horvátországban, Dalmáciában és Boszniában. Ez az újmutatás egész joggal történt, mert azok, a kik a viszonyokat ismerik, jól látták a módokat és eszközöket, melyekkel a koalíció és nemrég még a Starcevic-párt sajtója is rendszeresen ápolta és fejlesztette ezt az egészségtelen és veszedelmes szellemet. Horvátországban a tiszta horvát jogpárt hívei szembeszállottak a közvélemény mesterséges mérgezésével és ezért a koalíciós sajtó meg a Starcevic-pártiak azzal bélyegzik meg őket, hogy ők a nemzeti ügy és az ellenzéki paktum árulói. Az ellenáramlat Dalmáciában is észrevehető és ott is a lojális politikához való visszatérésre törekzenek. Az ellenáramlatot Dalmáciában főképp a papság idézte elő, de hatása csupán az ország belsejében tapasztalható, míg az intelligencia a partvidéken ma is horvát-szerb koalíció diktatúrájára hallgat és ott még a jogpárt hívei is a nagydélszláv tanítások hirdetik.

Annival veszedelmesebb a pándélszláv szellemnek ez a rendszeres terjesztése, mert nem fölhívásokkal, gyűlésekkel, beszédekkel és egyéb szembeszökő cselekedetekkel történik, — efféle Horvátországban,

„A Tengerpart“ tárcája

Borzalmak éjszakája.

Mikor Hektor Bidochoux lakásának ajtaja elé ért, hideg borzongás száguldott végig testén.

— Uristen — fohászott magában — miképp viselkedjen.

Mert annyi józanság volt még agyában, tudta, hogy rémesen részeg. Kalapját elvesztette, botját eltörte egy útjába tolokodott gázlámpának vasderekán és az idő — hajnali négy óra felé járhatott.

— No, nekem gyönyörű fogadtatásban lesz részem — dörmögte — Adélem bizonyára nem lesz szelid hozzám. Oh, ezek a nők!

De mintha meg volna boszorkányozva. Biztosan tudta, hogy mellényzsebébe tette lakásának kulcsát és nincs sehol. No végre. Nadrágjának hátulsó zsebében, ahová ő — tíz esküt mer letenni — sohasem tette, végre megtalálta. Ügyetlenül szerkesztett zár, alig lehet kinyitni...

Halkan, óvatosan lépett be. Cipőjét már a lépcsőházban lemesterkélte hajlani nem akaró lábáról. A villanyt nem osavarta fel és lábujjhegyen osont a hálószobába. De a félve rettegett kuklipredikáció ezuttal elma-

a királyi biztosság országában lehetetlen és rendőri tilalom alá esnék — hanem azzal a rendszerrel, a melylyel a sajtóban a szláv-délkeleten történő eseményekről és jelenségekről tudósítanak. Az Obzor mellett a koalíció sajtója valóságilag remekel abban, hogy látszólagosan tárgyilagos jelentésekben mindent kiemeljen, a mi monarchiánkra és a magyar állam érdekeire nézve kedvezőtlen lehet, de a balkáni szlávok iránt való szimpátiát megerősíti és következetesen elnyom, vagy elferdít mindent, a mi alkalmas volna arra, hogy a horvát lakosságban megerősítse azt a meggyőződést, hogy nemzeti érdekeik leghatásosabb oltalmukat a Magyarországgal való állami közösségben és a monarchia nagy hatalmi politikájára való támaszkodásban találják. Időközönként olyan tudósításokat közölnek, a melyek látszólagosan egészen ártatlan dolgokat regisztrálnak, valósággal pedig az a céljuk, hogy kedvet csináljanak a Belgrádban tervezett nagyszerb győzelmi tüntetések számára és a horvát közvéleményben a horvát-ság hazafias kötelességeinek hamis képét keltsék.

A koalíciós újságok a legutóbbi időben arra vetették a súlyt, hogy a szerb kormány által a jövő évben s a rigómezei térségen tervezett Vidovdán-ünnepet népszerűsítsék és hogy a horvátokat rábirják, hogy ezen az ünnepségen résztvegyenek. Természetesen ez sem történik fölhívásokban és manifesztumokban, mert ezeket magától értőden elkerülnék, hanem látszólagosan tájékoztató és ismertető leírásokban. Így példának okáért a Pokret, a horvát-szerb koalíció horvát csoportjának hivatalos lapja tárcában is-

radt. Ezer szerencse, hogy imádott Adélya aludt. De milyen mélyen, még lélegzétvétélét sem hallani.

A teljes sötétségben óriási erőmegfeszítéssel végre levették a függőzöt. Most következett a legnehezebb pont. Ugy bujni az ágyba, hogy az ne reccsenjen-ropogjon, a párnák ostoba légioja ne guruljon szerteszét, szóval ne történjék semmi baj.

Végre elérte célját. Ágyában volt, de micsoda kínok között. Gyomrában, mintha ezer macska kergetne egy egeret. És ő a tengeren volna. ahol dagály-apály pillanatként változik.

— Uristen, ez az átkozott hajó, hogy emelkedik és süllyed — mormogta. És Adél mégis mily pompásan alszik és ez a fő! Most akár meg is fordulhatok.

Lassan, nehezen sikerült ez a művelet is. Megfordult ágyában s akkor meglátta, miért nem ébred fel tisztelt és kedves neje. Azért, mert nem is alszik, legalább is nem az ágyban, amely e pillanat fontosságában egészen elvesztette hajójellegét. Akkor először halkán, aztán mind hangosabban elkezdte mondogatni felesége nevét. Hiába...

— Mit jelentsen ez? — kezdett dühöngeni — mire való ez az ostobaság. Adél, azt mondom, gyere elő. Te tudod, hogy nem érek tréfát, Adélel!...

Hiába. Akkor nagynehezen föltápászkodott és felesavarta a villanyt. De ennek fénye épugy nem jelent meg, mint szeretett hitvese.

mertette a nagy-szerb Vidovdán-ünnepet és a tárcát olyképp irták meg, mintha a Pokret Szerbiában jelennék meg. A Pokret 142-ik számában megjelent tárcá a többi között ezeket mondja:

— Télen még azt hitték, hogy a Vidovdán-ünnepet már az idén fogják megülni a Lába és Sztitnica partján, a melyek ujra szabad szerb területen folynak és hogy ezzel az ünnepséggel össze fogják kötni Rigómező megboszulóinak. Péter és Miklós szerb királyoknak összejövetelét. De ezt a viszonyok fejlődése Szerbiában és a Balkán félszigeten még most nem engedi meg és a szabad Rigómező ünnepét a jövő évre halasztották el. Am ez az ünnep annyival impozánsabb lesz, mert mindent meg fognak tenni, hogy a szlávok mentül nagyobb számban jelenhessenek meg. A király és a trónörökös is résztvesz az emlékünnepen és a katonaság sortüzet fog adni a király a valás és a haza tiszteletére. Az ünnepség július 13-án kezdődik és öt napig tart. A király le fogja tenni a rigómezei templom alapkövét, a melyet mindazoknak az emlékére építenek, a kik a rigómezei eszméért elesetek. És ez a templom a szerb nép immár megvalósult fogadalmainak lesz. Azután különféle ünnepségeket rendeznek, lesz nagy-szerb szokolista ünepség, délszláv aviatika verseny, stb. A szerbség minden részéből gyülekező háromszáz pap fogja kiosztani az urvacsorát. Az ünnep legérdekesebb mozzanata az 1389-iki rigómezei ütközet színrehozatala lesz. Két hadosztályunk (szerb hadosztályokat ért alatta) Lázár cár és Murad szultán történelmi hadi fölszerelésiben hozza színre az ütközetet a történel-

dott és felesavarta a villanyt. De ennek fénye épugy nem jelent meg, mint szeretett hitvese.

— Adél!...

Semmi nesz. Mintha az óra is megállt volna, annak sem hallotta ketyegését.

Kétségbeesésében a cseléd nevét ordította.

— Gertrud!...

Hasztalan. Az a lány buta, mint a tevé — gondolta magában. Rögtön felmondok neki. De előbb meg kell tudnom nóm hollettét.

Nagy fáradsággal felemelkedett, hogy annál gyorsabban elhagyja ereje és összeessék. Ez már nem a hajónak ide-oda való imbolygása volt, hanem nagy, magas szikláról való lezuhanás.

— Nem megy a talpra állás, nem megy a járás még kevésbé, pedig Gertrudot meg kell pofoznom minden áron.

Négykézláb osuszott-mászott ki az előszobába. A sötétségben minden lehető tárgy utjába ütődött. Óriási erőmegfeszítéssel felemelkedett, hogy felesavarja a villanyt, ez sem működött. Akkor megint üvöltöni kezdett: — Gertrud! Maga buta állat, hol van az asszonya?

Semmi válasz. Titokzatos, félelmetes osönd. Mint őrzöngő őrült osuszott, kapaszkodott, összeesett, fölkelt, mig végre eljutott

mi területen... Legközelebb bizottságot ala kitanak, melynek föladata lesz, hogy az ünnepségeknek mennél szélesebb keretet adjon.

A horvát-szerb koalíció sajtója ilyen és ehhez hasonló módon csinál hangulatot a szerb ügynek. Ugyanaz a sajtó teszi ezt, mely a Magyarországon és Ausztriában rendezett hazafias ünnepekről csak a guny hangján ír és a mely azoknak a magyar államférfiaknak, sőt a horvát politikusoknak valamennyi cselekedetéről, a kik a horvátságának a törvényes politikához való visszatérését és Horvátországban a kiegyezés keretében való alkotmányosság helyreállítását kívánják, csak lekicsinyléssel nyilatkozik. Ilyen szellem hatja át az egész koalíciós sajtó a vezércikktől kezdve a hirrovat utolsó soráig, noha gondosan kerüli, hogy kimondottan államellenes nyilatkozatokkal vonja le e hangulatkeltés logikus konzekvenciáit, nehogy a kormányhatalomhoz való utját elzárja. De minden erőlködés nélkül is elképzelhető, hogy miképp fejlődne a dolgok Horvátországban, ha valamikor megint azok az elemek irányítanák a kormányzati politikát, a melyek egy horvát párt hazafiságát a szerint ítélik meg, hogy miképp viszonylik az Szerbiához, nem pedig úgy, hogy miképpen a Magyarországgal való uniohoz.

Abbasso l'Austria!

—«0»—

Egy fővárosi lap hosszú cikket közöl arról, hogy milyen helyzetben vannak a határra küldött katonák. Nyilvánosságra hozza egy öreg katona levelét, mely főbb részeiben így hangzik:

Ugy érezzük magunkat, mint a rabok, a kik már hallják a börtön kulcsának zörgését, mely visszaadja őket ismét az életnek. A legmélyebb hálával vagyunk eltelve a sajtó iránt, hogy végre ránk tereli a nagyközönség figyelmét s alkalmat ad arra, hogy legalább halavány fogalmat alkosson azoknak a szerencsétlen embereknek szomorú sorsáról, a kik itt lenn, a monarchia legdelibb esücskén hónapok óta nyögik külpolitikánk tehetetlenségét. Öreg rezervisták vagyunk, akiknek háta már meggörnyedt az élet terhei alatt, akiknek sokat kellett már dolgozniok, nélkülözniök, hogy az asszonyok, meg a gyere-

a cseléd ágyáig, ahol ököllet verte a párnákat. Hiába. Az ágy itt is üres volt.

— Mi történhetett. Lemegyek a portáshoz és föllármázom az egész házat — fenyegetőzött. De tervet nem vihette keresztül, lévén rajta kevesebb öltözék, mint nemes ösünk, Adám apánkon volt. Részeg buzgalomban a nagy sötétségben mit sem hagyott magán. Visszamaszított tehát hálószobájába, hogy legalább fölöltőjét vegye magára. Szerencsétlenségére azonban gyomrában ismét tüzhányó hegyeket érzett, vihart, amely képtelenné tette terveit.

— Ez onnan van — dörmögte — mert az ember részeg.

Igaza volt. A padlón fekve tehát megvárta, míg az égi elemek harca elcsöndesedett, miközben folyton azon tűnődött, hova lehetett neje és a cseléd? Akkor hirtelen zavarodott eszébe jutott: hollá, eltévesztette az emeletet.

Elvánszorgott, oda küzdötte magát valahogy az ablakig, hogy kinézzen azon, van-e lakása előtt erkély. Mert ha van, itthon van, az egész házból övé egyedül erkélyes lakás.

Mire meggyőződést szerzett e felől, a pokol minden kinját elszenvedte. Testének kéközöldnek kellett lennie a butoroknak bolond táncától, melynek mindégvike csak öhozzá akart közeledni.

No hála Isten, az erkély nem vándorolt el az asszonyokkal. Most újra megpihenhe-

keknek enni tudjunk adni. S most rajtunk a szép tüzéri uniformis, a családunk pedig éheznek, elpusztul.

Csoda-e aztán, ha meggyülik lelkünkben a sok panasz, a sok keserűség, s elfelejtjük néhány órára, hogy katonák vagyunk és azt hisszük, hogy nekünk is van jogunk az élethez, a családunk megélhetéséhez? És csoda-e, hogy amikor eszünkbe jutnak koplaló, nyomorgó, szegény kis gyermekeink, s éjjelnappal dolgozó feleségünk, csoda-e, hogy kitör belőlünk a keserűség?

Szomorú tény, de letagadhatatlan tény, hogy a mi rátarti hadseregünkben meglázt a fegyelem és az öreg tartalékosok nyiltan, merészen, az életüket is kockáztatva, jogaikat hangoztatják. Talán mégis csak meghallgatják a korgó gyomrok gyászos zenéjét az aranygalléros főntézők.

Tény, hogy az 5-ik vartüzérezred legénysége formálisan megmutatta, hogy megelégette ezt a mostani, idegsorvasztó helyzetet s ezt nyiltan kifejezésre is juttatta.

Amikor a fenti ezredben csupán husz százalékát a rezervistáknak szabadságot kaptak, az ezred három századának legénysége egész szabályszerű, civil természetű tüntető felvonulást rendezett. Zajongva megjelentek a tisztí étkelő előtt s a zászlóaljparancsnoktól követelték, hogy őket is bocsássák haza. A midőn pedig egy zászlós megjelent a „Be-reitschaft“-tal, kinevették és kifütyülték a tisztet. S a zászlós ur úgy, amint jött, vissza is ment. A vizsgálat természetesen megindult, amelynek máris vannak bizonyos következményei, noha még befejezve nincs. A következmények ezek: a három század legénységét elosztották a többi századokba; a három század parancsnokát pedig megbüntették azon az alapon, hogy nem tartottak fegyelmet.

A 3. század legénységének további büntetései ezek: senkinek se szabad kilenc órány felül kimaradnia, azután azoktól, akik már kaptak huszonegynapi u. n. turnus-szerű szabadságot, megvonták ezt és végül a tartalékosok családjaiknak járó segélyezéseket is megszüntették. Hiszen kézenfekvő dolog, hogy akinek a zsebében van a szabadságolás, az csak nem fog lázadni? De azért ezek is szenvedjenek! Az pedig, hogy a családoktól is megvonják azt a nyomorult 60 korona segélyt, határozottan „katonai“ intézkedés. Hát az én családom, az én apró gyerekek-

tett kisé a padlón, amely tényleg bizonyos állapotban biztosabb fekhely, mint az ágy.

A gyomrában és fejében levő vihar lassanként lecsöndesedett s ő nyugodtan aludta a részegek nehéz, mély álmát.

Éles fénysáv keltette fel — legalább ő azt hitte pár pillanat mulva — a nap egyenesen szemébe tüzött.

— Mi történt már megint? — kérdezte dühösen. — Gertrud engedje le a függönyöket, a menyköbe is, majd véget vetek e nagy rendetlenségnek.

De akkor hirtelen körülnézett és rémülete egyre fokozódott. Mert amit körülötte látott — — helyesebben nem látott?... Megesipte fölét. Fájt. Tehát ébren van és nem álmodik. Hol van azonban mosdóasztala. Hol a többi butorok? Pompás hálószoba berendezését ki vitte el? És ki az a nyomorult ágy, amelyet ő nem ismer?

Amennyire tőle tellett, iparkodott a dolgok fölött gondolkodni. Ah, igen. Meg van... Tegnapelőtt ök kiköltöztek innen... ez a régi kopott vaságy bizonyára már az új tulajdonosé, aki helyükbe készülni jönni. No köszönöm, szépen benne vagyok a eszában!

És hájába markolva, majdnem sirva nyögte szegény Bidochoux:

— Ah, legalább csak arra emlékezném, merre van az új lakásunk!

Manisce Pratt.

szenvedjen, az haljon meg éhen, azért, mert én bennem támad fel az a tudat, hogy én is ember vagyok, nemesak katona; hogy haza akarnék már menni, mert nincs, aki keresen a gyerekemre? S mi némán tudomásul vettünk mindent, amikor felolvasták a parancsot, szalutáltunk és „abtréoltunk“...

Végül még két fontos epizódot mondok el. Amikor a három század legénysége a tisztí étkelő előtt tüntetett, az olasz tartalékosok — nagyobbrészt Trieszt vidékéről — olasz irredentista nótákat énekeltek és ezt kiáltották: „Abbasso Ausztria!“ Azt hiszem, ezek majd a civilben se fognak valami nagyon lelkesedni Ausztriáért.

A másik epizód: Amidőn a „láadás“ hírére megjelentek a fő pléhgallérosok, felállították glédába a legénységet s egyikük megkérdezte, valamelyik tartalékostól, hogy miért tették azt, amit tettek? A legény arra a feleletére, hogy nem tudja: miért vannak itt? — azt válaszolta a nagyur, hogy azért, mert a császár akarja. Felesel a legény:

— „Igen ám, de éheznek otthon a családom“. — S válaszol a nagyur: „ha a császár azt parancsolja, hogy éhezzenek, hát éhezniök kell!“

De mi azért türelemmel várunk. Mert még mindig jobb, ha éheznek a családunk, de tudja, hogy van egy ember, aki gondol rájuk, mint hogyha valami bolondot csinálnak, s nem leszek többé...

FAY VALÓDI SODENI ÁSVÁNYPASZTILLÁJA
a Taunus-hegységben levő Soden-fürdő III. és XVIII. forrásából készült, a melyek **évszázadok óta köhögés, rekedtség és gégehurut ellen kitünően beváltak.**
Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 kor. Mindenütt kapható.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersatói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy koesin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapiokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kívándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

AZ UTCA.

Tegnap egy pesti ur ült a kávéházban és így szólt:

— Mikor a vonatra ültem, azt hittem, hogy Fiumében teljesen felfordult állapotokat fogok találni. Tévedtem. Az élet, a forgalom, a kereskedelem, minden-minden olyan, miint azelőtt és az utcán egyáltalán nem látszik, hogy milyen politikai felfordulás van Fiumében.

Ez az. Az utcán nem látni. Máshol sem. Az élet folyik tovább úgy, mint az előtt. A nép, a dolgozó ezrek nem hallják, hogy mit kiabálnak a hivatásos kiabálók. Feloszlatták a rappresentanzát? Azért a kenyér és hus mégis drága. Lemondott a delegáció? Nagyszerű, azért a házbér nem lett kevesebb, sőt a napszámokat sem emelték. Működik a határrendőrség? Oriási, de azért újabb szociális intézmények nem létesültek.

Igen, az utca, a dolgozó nép hidegen halad el a közjogi harcok mellett, mert érzi, tudja, hogy bármiként düljön el, neki abból közgazdaságilag semmi haszna nem lesz. A nép tudja, hogy Fiume főere Magyarországba vezet, onnan kapja a friss vért és tisztára dóreség kell ahhoz, hogy ezt a fővezetéknehány hangos, közjogi bácsi kedvéért elzárjuk.

Valóban, a városban semmi sem változott. Nincs delegáció, de a munka folyik változatlanul tovább.

— **Személyi hírek.** Swidrygiello Stanislaus herceg Bariszból tegnap Abbaziába érkezett és az Augusztia villában szállt meg.

Abbaziába érkeztek még: Somssich Viktor gróf és Braun Sándor, a Nap főszerkesztője.

— **Az új csatahajó neve.** Bécsből jelentik: Legfelsőbb elhatározás értelmében a most épülő VII. jelű csatahajó Szent István nevét fogja viselni.

— **Fizetésektelenség.** A bécsi hitelezői védegyelet jelenti, hogy Carlo Vaccato, fiumei kereskedő, fizetésektelenség.

— **A tandíjak befizetésének új módja.** Jankovich Béla kultuszminiszter a jövő iskolai év kezdetével új rendszert hoz be az állami iskoláknál a tandíjak fizetésére vonatkozólag. Eddig ugyanis minden iskolánál egy tanár volt megbízva azzal, hogy a tanulóktól a tandíjat beszedje és azt az állampénztárba befizesse. A tandíjak beszedésével és kezelésével megbízott tanár ezért a munkájáért külön procentuális honoráriumot kapott. Ez a módszer azonban, dacára annak, hogy régi gyakorlaton alapult, nem volt megfelelő és kielégítő, mert a pénzkezelő tanárokat sokszor kellemetlen és hivatásukhoz nem méltó helyzetbe hozta, amennyiben az esetleg adós maradót többször kellett a fizetésre felszólítani, esetleg hazaküldeni, hogy hozza el a tandíjat s azonkívül még felelős is volt a befolyt pénzekért és előfordult az is, hogy az elveszett, vagy ellopott pénzt a tanárnak a sajátjából kellett pótolni. Az új rendszer szerint a tanulók nem a tanárnak fogják fizetni a tandíjat, hanem a szülőket fogják hivatalosan uton felszólítani, hogy a tandíjat a rendelkezésükre bocsátott cseklapon fizessék be az állam-illetőleg az adópenztárhoz. Az eddigi pénzkezeléssel megbízott tanár tehát ezentul csak a cseklapon beküldött tandíjakat tartja nyilván, pénzkezeléssel azonban nincsen megterhelve és a hátralékos tanulók szüleit is hivatalból fogja a fizetésre felszólítani. A kultuszminiszter ez új intézkedését legközelebb rendeletileg léptetik

életbe, úgy hogy az új iskolai évben a tandíjbeszedés körül az új rendelet utasításai szerint fognak eljárni.

— **A kikötőből.** Jul. 2. Érkezett: Austria osztrák gőzös Triesztből, 30 láda dohánynyal; Matlekovits magyar gőzös.

Indult: Augusztia Főhercegnő magyar gőzös Konstantinápolyba, üresen; Buda II. magyar gőzös Glasgowba, 1170 tonna fával, 180 tonna cukorral, 70 tonna magnessittel és 180 hordó fakivonattal.

— **A tengerbe lökték.** Tegnap éjjel két órakor Ghergich András 36 éves kikötőmunkás a Baross kikötőben egy társasággal találkozott, ahol jelen volt régi haragosa Socich munkás is. Socich Ghergichhez lépett és a tengerbe lökte. Socich és társai elszöktek, Ghergichet pedig egy vitorlás személyzete mentette ki a vízből. Bevitték a kórházba.

— **Lopás a penzióban.** A Lederer szálloda egy szobájából múlt hó 28-án, szombaton, a következő tárgyak tűntek el: 1 osztrák vörös kereszt sorsjegy, száma 01.152/32 1 aranygyűrű „Anton Ruderer“ belső irással, 1 vékony aranygyűrű, 1 arany ékszerfüggelék üveg alatt levő gombabetéttel, 1 arany broche 4 levelű lóherével, 1 ezüst cilindre-remontoir óra dupla fedővel és vastag ezüstláncsal, 1 egyszerű ezüst óra, 1 fekete nagy pénztárca, 3 pénztárca 12 új ezüst koronással, 2 régi ezüsthuzas tallér és 2 étűi. — Meglehet, hogy ezen tárgyakat Fiumében, vagy Abbaziában értékesíteni akarják. A károsult kéri a közönséget, hogy ez esetben értesítse azonnal a rendőrséget.

— **Életmentés a fürdőben.** A susáki községi fürdőben tegnap egy 10 éves fiú a nagy medencében akart fürdőzni. A mélyebb vízben azonban alámerült és vízbefult volna, ha egy a fürdőben jelen volt tengerész ruhástól utána nem ugrik. A tengerész kiuszott a fiúval, akit eszméletre térítettek és szülei lakására kísérték.

— **Triesztben hódítanak a szlávok.** A trieszti szlávok küzdelme az olaszokkal mind nagyobb méreteket ölt. Az osztrák szlávok és németek között folyó küzdelemtől már eleget tud a magyar nyilvánosság, de az olaszokkal folytatott harcok nem így ösmertek, holott ez szintén a hamu alatt levő parázs, amely koronként lobbot is vet. Az ilyen föllobbanásokra a különböző választások: a községi és tartománygyűlési tagok választása a legalkalmasabbak. A legutóbbi tartománygyűlési választás eredménye pedig rávilágít a trieszti szláv és talián versengésre. A trieszti szlávok immár erősen döngeti a trieszti olasz uralom kapuját, melyet természetesen a hagyományos osztrák rendszer választójoga véd. A trieszti szlávok megérezték, hogy az olasz uraknak kegyelméből élnek. Az olasz uralom ma még többségben van, de a szlávok számbeli terjeszkedése fenyegetően erős. A tenger melléki szlávok erősen gyarapszik — az olasz uralom hátrányára és aggodalmára. Az ébredés elég későn kezdődött. A szlávok egy kultúrával fejlettebb elemmel, a még most többségben levő olaszokkal állanak szemben s így küzdelmük igen nehéz. E mellett az olaszokat támogatja a Crispi memoárjaiban felfedezett „idegen hatalom“ is diplomáciájával és minden eszközével. A délszláv orgánusok bevallják a küzdelem nehézségét, de az eddig elért eredmény megbecsülendő s figyelemreméltó. Trieszt tulajdonképpen Dalmáciának nemesak metropolisa, hanem szíve és ütőere. Ezt a szlávok jól tudják és épp ezért fokozzák erejüket. Főként abban biznak, hogy a proporcionalis választói jogot hamarosan kivívják s így pozíciójuk megerősödik. A mostani tartománygyűlési választáson az eredmény ez volt: az olasz liberálisok 15.500, a szociáldemokraták 7700, a szlovén nemzeti pártiak pedig 9000 szavazatot kaptak. Mintán az olasz liberálisokat a németek ezen szavazattal támogatták, ez az eredmény igen figyelemreméltó, kivált azért is, mert a szociáldemokrata párt fele szlovén s mert a lefolyt községi választások számaránya szerint 60 olasz választóval szemben 40 szlovén állott. Az olaszok tehát a trieszti községi képviselőben ma már a szlávokkal szemben úgy állanak, mint 3:2-höz. A népszámlálás szerint Triesztben 117.000 olasz s 56.000 szláv van, de a választások beigazolták, hogy tényleg 103.000 az olaszok s 70.000 a szlávok száma. S mindennek ellenére Trieszt város azt hangoztatja, hogy nem köteles egyetlen szlovén népiskolát se fentartani — mert Triesztben nincsenek szlávok. Az osztrák kormány pedig azt mondja, hogy nincs hozzá anyagi eszköze. Jellemző ez az osztrák szellemre s talán a mi horvátjaink is tanulhatnának s okulhatnának belőle.

— **Az Osztrák-Lloyd juniusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében körülbelül egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A görög-levantei A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A szíriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 30-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére, szükség esetén a rakodási idő s nappal meghosszabbítatik.

Földközi tengeri szolgálat: A görög levantei A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Hadar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizeh és Batum.

Görög levantei B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizeh és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza, Odessza.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Nicolajeff.

Sorai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Sorai B vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Oceánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port

mi területen... Legközelebb bizottságot alakítanak, melynek feladata lesz, hogy az ünnepségnek mennél szélesebb keretet adjon.

A horvát-szerb koalíció sajtója ilyen és ehhez hasonló módon csinál hangulatot a szerb ügynek. Ugyanaz a sajtó teszi ezt, mely a Magyarországon és Ausztriában rendezett hazafias ünnepségekről csak a guny hangján ír és a mely azoknak a magyar államférfiaknak, sőt a horvát politikusoknak valamennyi eselekedetéről, a kik a horvátságnak a törvényes politikához való visszatérését és Horvátországban a kiegyezés keretében való alkotmányosság helyreállítását kívánják, csak lekicsinyléssel nyilatkozik. Ilyen szellem hatja át az egész koalíciós sajtó a vezércikktől kezdve a hirrovat utolsó soráig, noha gondosan kerül, hogy kimondottan államellenes nyilatkozatokkal vonja le e hangulatkeltés logikus konzekvenciáit, nehogy a kormányhatalomhoz való utját elzárja. De minden erőlködés nélkül is elképzelhető, hogy miképp fejlődnek a dolgok Horvátországban, ha valamikor megint azok az elemek irányítanák a kormányzati politikát, a melyek egy horvát párt hazafiságát a szerint ítélik meg, hogy miképp viszonylik az Szerbiához, nem pedig úgy, hogy miképpen a Magyarországgal való uniohoz.

Abbasso l'Austria!

—«0»—

Egy fővárosi lap hosszú cikket közöl arról, hogy milyen helyzetben vannak a határra küldött katonák. Nyilvánosságra hozza egy öreg katona levelét, mely főbb részeiben így hangzik:

Ugy érezzük magunkat, mint a rabok, a kik már hallják a börtön kulcsának zörgését, mely visszaadja őket ismét az életnek. A legmélyebb hálával vagyunk eltelve a sajtó iránt, hogy végre ránk tereli a nagyközönség figyelmét s alkalmat ad arra, hogy legalább halavány fogalmat alkosson azoknak a szerencsétlen embereknek szomorú sorsáról, a kik itt lenn, a monarchia legdélibb csücskén hónapok óta nyögik külpolitikánk tehetetlenségét. Öreg rezervisták vagyunk, akiknek háta már meggörnyedt az élet terhei alatt, akiknek sokat kellett már dolgozniuk, nélkülözniök, hogy az asszonyok, meg a gyere-

a cseléd ágyáig, ahol ököllet verte a párnákat. Hiába. Az ágy itt is üres volt.

— Mi történhetett. Lemegyek a portáshoz és föllármázom az egész házat — fenyegetőzött. De tervét nem vihette keresztül, lévén rajta kevesebb öltözék, mint nemes ösüink, Adam apánkon volt. Részeg buzgalomban a nagy sötétségben mit sem hagyott magán. Visszamaszott tehát hálószobájába, hogy legalább felöltőjét vegye magára. Szerencsétlenségére azonban gyomrában ismét tűzhányó hegyeket érzett, vihart, amely képtelenné tette terveit.

— Ez onnan van — dörmögte — mert az ember részeg.

Igaz volt. A padlón fekve tehát megvárta, míg az égi elemek harca elcsöndesedett, miközben folyton azon tünődött, hova lehetett neje és a cseléd? Akkor hirtelen zavarodott eszébe jutott: hollá, eltévesztette az emeletet.

Elvánszorgott, oda küzdötte magát valahogy az ablakig, hogy kinézzen azon, van-e lakása előtt erkély. Mert ha van, itthon van, az egész házból övé egyedül erkélyes lakás.

Mire meggyőződést szerzett e felől, a pokol minden kinyját elszenvedte. Testének kéközöldnek kellett lennie a butoroknak bolond táncától, melynek mindegyike csak őhöz akart közeledni.

No hála Isten, az erkély nem vándorolt el az asszonyokkal. Most újra megpihen-

keknek enni tudjunk adni. S most rajtunk a szép tüzéri uniformis, a családunk pedig éheznek, elpusztul.

Csoda-e aztán, ha meggyülik lelkünkben a sok panasz, a sok keserűség, s elfelejtjük néhány órára, hogy katonák vagyunk és azt hisszük, hogy nekünk is van jogunk az élethez, a családunk megélhetéséhez? És csoda-e, hogy amikor eszünkbe jutnak koplaló, nyomorgó, szegény kis gyermekeink, s éjjelnappal dolgozó feleségünk, csoda-e, hogy kitör belőlünk a keserűség?

Szomorú tény, de letagadhatatlan tény, hogy a mi rátarti hadseregünkben meglapult a fegyelem és az öreg tartalékosok nyiltan, merészen, az életüket is kockáztatva, jogaikat hangoztatják. Talán mégis csak meghallgatják a korgó gyomrok gyászos zenéjét az aranygalléros főintézők.

Tény, hogy az 5-ik vartüzérezred legénysége formálisan megmutatta, hogy megelégette ezt a mostani, idegsorvasztó helyzetet s ezt nyiltan kifejezésre is juttatta.

Amikor a fenti ezredben csupán husz százalékát a rezervistáknak szabadságotlakták, az ezred három századának legénysége egész szabályszerű, civil természetű tüntető felvonulást rendezett. Zajongva megjelentek a tisztí étkező előtt s a zászlóaljparancsnoktól követelték, hogy őket is bocsássák haza. A midőn pedig egy zászlós megjelent a „Berreitschaft“-tal, kinevették és kifütyülték a tisztet. S a zászlós ur úgy, amint jött, vissza is ment. A vizsgálat természetesen megindult, amelynek máris vannak bizonyos következményei, noha még befejezve nincs. A következmények ezek: a három század legénységét elosztották a többi századokba; a három század parancsnokát pedig megbüntették azon az alapon, hogy nem tartottak fegyelmet.

A 3. század legénységének további büntetései ezek: senkinek se szabad kilenc órán felül kimaradnia, azután azoktól, akik már kaptak huszonegy napos u. n. turnus-szerű szabadságot, megvonták ezt és végül a tartalékosok családjainak járó segélyezéseket is megszüntették. Hiszen kézenfekvő dolog, hogy akinek a zsebében van a szabadságolás, az csak nem fog lázadni? De azért ezek is szenvedjenek! Az pedig, hogy a családoktól is megvonják azt a nyomorult 60 korona segélyt, határozottan „katonai“ intézkedés. Hát az én családom, az én apró gyerekem

tett kissé a padlón, amely tényleg bizonyos állapotban biztosabb fekhely, mint az ágy.

A gyomrában és fejében levő vihar lassanként lecsöndesedett s ő nyugodtan aludta a részegek nehéz, mély álmát.

Eles fényárv keltette fel — legalább ő azt hitte pár pillanat múlva — a nap egyenesen szemébe tüzött.

— Mi történt már megint? — kérdezte dühösen. — Gertrud engedje le a függönyöket, a menyköbe is, majd véget vetek e nagy rendtelenségnek.

De akkor hirtelen körülnézett és rémülte egyre fokozódott. Mert amit körülötte látott — — helyesebben nem látott?... Megesipte fülét. Fájt. Tehát ébren van és nem álmodik. Hol van azonban mosdóasztala. Hol a többi butorok? Pompás hálószoba berendezését ki vitte el? És kié az a nyomorult ágy, amelyet ő nem ismer?

Amennyire tőle tellett, iparkodott a dolgok fölött gondolkodni. Ah, igen. Meg van... Tegnapelőtt ők kiköltöztek innen... ez a régi kopott vaságy bizonyára már az új tulajdonosé, aki helyükbe készül jönni. No köszönöm, szépen benne vagyok a csávában!

És hajába markolva, majdnem sirva nyögte szegény Bidochox:

— Ah, legalább csak arra emlékezném, merre van az új lakásunk!

Manisce Pratt.

szenvedjen, az haljon meg éhen, azért, mert én bennem támad fel az a tudat, hogy én is ember vagyok, nemesak katona; hogy haza akarnék már menni, mert nincs, aki keresen a gyerekekre? S mi némán tudomásul vettünk mindent, amikor felolvasták a parancsot, szalutáltunk és „abtréoltunk“...

Végül még két fontos epizódot mondok el. Amikor a három század legénysége a tisztí étkező előtt tüntetett, az olasz tartalékosok — nagyobb részben Trieszt vidékéről — olasz irredentista nótákat énekeltek és ezt kiáltották: „Abbasso Ausztria!“ Azt hiszem, ezek majd a civilben se fognak valami nagyon lelkesedni Ausztriáért.

A másik epizód: Amidőn a „lázas“ hírére megjelentek a fő pléhgallérosok, felállították glédába a legénységet s egyikük megkérdezte, valamelyik tartalékostól, hogy miért tették azt, amit tettek? A legény arra a feleletére, hogy nem tudják: miért vannak itt? — azt válaszolta a nagyur, hogy azért, mert a császár akarja. Felel a legény:

— „Igen ám, de éheznek otthon a családom“. — S válaszol a nagyur: „ha a császár azt parancsolja, hogy éhezzenek, hát éhezniök kell!“

De mi azért türelemmel várunk. Mert még mindig jobb, ha éheznek a családom, de tudja, hogy van egy ember, aki gondol rájuk, mint hogyha valami bolondot csinálnak, s nem leszek többé...

FAY VALÓDI SODENI ÁSVÁNPASZTILLÁJA

a Taunus-hegységben levő Soden-fürdő III. és XVIII. torrásából készült, a melyek

évszázadok óta köhögés, rekedtség és gégehurut ellen kitünően beváltak.

Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 kor. Mindenütt kapható.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— *A városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— *A népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— *A temető* naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— *ACunard* magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 filléért kaphatók.

— *A tersattói Frangepán-vár* naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— *A Danubius-hajógyár* telepe, a rizshántológár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— *A kivándorlási ház* megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rengoon és Kalkutta.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shanghai, Jokohama, Kobe és visszatéréskor Moji.

— **Corso mozi.** Ma esti új musor: A rab, dráma. — Alapos kura, bohózat.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. **Novák Rudolf** műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

x **Magyar ház a Lidón.** A 20 szobás **Guttman** penzió Lido Via Lazzaro Mocenigo 10. Velence s a Lidó egyetlen magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar konyha s személyzet.

NYILTTÉR. *)

MEGHÍVÓ

a Deák-szálló nagytermében folyó hó 10-én tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE,

melynek tárgysorozata a következő:

1. A részvénytőke felemelése.
2. A jelenlegi társulati alapszabályok érvénytelenítése.
3. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság lemondása.
4. Esetleges indítványok.
5. Az új alapszabályok jóváhagyása.
6. Az új igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt akarnak venni, kötelesek részvényeiket 8 nappal a közgyűlés összehívása előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezni.

Fiume, 1913. július 3.

Az „**Indeficienter**“ tengerhajózási r. t. igazgatósága.

A kinek eladó **használt butora van** vagy **olcsón akar belfőt venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Több különálló

két és három szobás

lakás a szükséges mellékhelyiségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióközlete

Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek **fehérneműk, aljak bluzok, harisnyák,** kézimunkák, kellékek, stb. stb. **szolid, szabott árakon.**

Katonai és egyenruházati cikkek **gyári raktára.** Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

Távirat — Tefoeln.

—o—

A munkapárt.

BUDAPEST, jul. 2. A pestmegyei nemzeti munkapárt tegnap tartotta évi közgyűlését. Üdvözlő beszédében Teleky gróf elnök kijelentette, hogy a párt a 67-es alaphoz szilárdan ragaszkodik; gazdaságos élet csak a korona és a nemzet közötti jó viszonyon alapulhat. Hegedüs Kálmán orsz. képviselő szólalt fel, ki Tisz a érdemeit méltatta és különösen kiemeli a véderőreform keresztülvitelének hasznos voltát, amely a nemzeti érdekeknek a balkán konfliktusban való megvédését lehetővé tette.

Több szónok meg az Ausztriával való együttműködés szükségességét és a dinasztia és a nemzet közötti harmoniát hangoztatta. Ezután Tisza István gróf miniszterelnök és Khuen-Héderváry grófnak, mint a munkapárt elnökének üdvözlő táviratot küldtek.

Az ellenzék.

BUDAPEST, jul. 2. Az aradi választás megtörténtével Andrassy Gyula és Károlyi Mihály grófok a 48-as függetlenségi és az új Andrassy pártnak a parlamentben való együttműködési módján tanácskoznak.

—o—

Az új pártalakulás.

BUDAPEST, jul. 2. Az új pártalakulásnak már meg van az első konkrét ténye. Andrassy Gyula gróf Tiszadobról levelet intézett politikai barátaihoz és kéri őket, hogy legyenek segítségére az új párt megalakításában.

Herczeg Ferenc lovagias ügye.

BUDAPEST, jul. 2. Herczeg Ferenc az aradi népgyűlésen elhangzott sértő kijelentések miatt Buza Barnát provokáltatta.

—o—

Az aradi események.

ARAD, jul. 2. Opre Péter joghallgató Nagy Sándor dr. ügyvéd útján hivatalos hatalommal való visszaélést jelentette Berecz Ferenc rendőrkapitányt.

ARAD, jul. 2. Mülek Lajos dr. közjegyző, Nagy Sándor dr. ügyvéd és Szudy Elemér szerkesztő ma megjelentek Greén Nándor főkapitánynál és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt feljelentették Berecz Ferenc kapitányt. A főkapitány Varjassy polgármesterhez utasította őket. A polgármester kijelentette, hogy meg fogja vizsgálni az ügyet.

Budapesten letartóztatott spanyol leány.

BUDAPEST, jul. 2. A rendőrség ma letartóztatta Aline Lovette Desraimes, esodaszép spanyol leányt, akit Rein Harry bécsi bankár jelentett fel. Rein Harry, aki harminc éves és most válik a feleségétől, Nizzában, a strandon ismerkedett meg a gyönyörű leánnyal, aki szüleiivel tartózkodott a francia Rivierán. A bankár hamarosan megvallotta neki szerelmét, elmondta, hogy válik a feleségétől és kérte, hogy lépjen vele házasságra. A leány igent mondott, de a szülei kijelentették, hogy a férfit nem találják alkalmas parthienak a lányuk számára. Rein Harry engesztelni próbálta Aline szüleit, de mert azok bajthatatlanok voltak, azt a tanácsot adta a leánynak, hogy szükjenek meg. Megbeszéltek a szökés összes részleteit és abban állapodtak meg, hogy a valóper eldőltség Malorea sziget Palmas városában fognak lakni. A leánynak azonban jövőjét illetőleg aggodalmi támadtak és arra kérte Reint, hogy biztosítsa jövőjét arra az esetre, ha elhidegülne tőle. Rein erre a nizzai Société Generale bankjában ötvenezer franknyi értékpapírt helyezett letétbe és a letéti jegyet a leánynak adta át. Utasította azonban a

bankot, hogy a letétet tegye át a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budapesti intézetéhez. Mikor a szökés ideje elkövetkezett volna, a leány hajadonfővel jelent meg a találkán és sirva mesélte, hogy szülei mindent felfedeztek, szigorúan őrzik, tehát nem mehet el vele. A bankár ekkor visszakérte a letéti jegyet, de a leány azt mondta, hogy szülei elvették tőle. Rein ekkor az apához fordult, de az azt válaszolta, hogy nem boldult meg. A rendőrségen tett erre feljelentést, de ott azt mondták neki, hogy mint osztrák alattvaló ügyét nem vehetik tárgyalás alá, menjen Bécsbe. A bécsi rendőrség viszont Nizzába utasította. Végül elkeseredésében Budapesten tett büntető és polgári feljelentést, kérve, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a letétet ne adja ki a jelentkezőknek. A Spanyolországban megindított nyomozás folyamán kiderült, hogy a leány szülei a letéti jegyre előleget vettek fel, majd Amerikába mentek. Napokkal ezelőtt Aline Lovette Desraimes szüleiivel együtt Budapestre érkezett, kikkel a Hungária pensióban szálltak meg. Ma kora reggel Puskás Sándor és lovag Bialoszkurszky detektívek egy esodaszép hölgyet vittek a főkapitányságra és bemutatták az ügyeletes kapitánynak, hogy ez a keresett Aline Lovette Desraimes, akit az Andrassy uton fogtak el és a Bünyügyi Értesítőben közzétett fényképe alapján ismertek fel. A rendőrségen letartóztatták és táviratilag közölték az esetet Rein Harryval. Valószínű, hogy Aline Lovette Desraimes egy szélhámos szövetkezet tagja, amely nemrégiben hasonló módon kifosztott egy előkelő orosz mágnást is.

Lelőtt kávé.

GYÖR, jul. 2. Hulich János, egy tót napszamos az éjjel lelőtte Horváth Istvánt, a Tripolisz kávéház tulajdonosát, mert nem akart neki hitelezni.

A vonat alatt.

SZEGED, jul. 2. Ma reggel, mikor a tehervonat beérkezett, Faragó Juliska, egy szép fiatal leány a mozdony elé vetette magát. A kerekek darabokra szakgatták.

Égő vonat.

GRÁZ, jul. 2. A ma reggel ide érkező tehervonat egyik kocsija lángokban állt. A kocsiban három ló megszenesedett hullájára akadtak. Az egyik ló alatt feküdt Németh Imre ápoló, aki esodálatos módon nem égett el, de súlyos sérüléseket szenvedett.

A szerb szkupstina.

BELGRÁD, jul. 2. *A skuptsina elhatározta, hogy Pétervárra konferencia céljából bizottságot küld ki és hogy a cár döntőbírósnak aláveti magát.*

Rémület Szalonikiben.

SZALONIKI, jul. 2. Tegnap délután leirhatatlan rémület támadt a városban, mikor mindenfelé rohantak az emberek azzal a hírrel, hogy a bolgárok Szaloniki ellen nyomulnak. A boltokat rögtön bezárták és a lakosság menekült ki a városból délfelé a tengerpartra. Később kiderült, hogy a riasztó hír nem igaz.

—o—

Románia mozgósít.

BUKAREST, jul. 2. Illetékes körök nagy figyelemmel kísérik a macedóniai harcokról szóló híreket, de azt hiszik, hogy azok még nem jelentik a háboru kitörését. Ezért eddig nem tettek intézkedést a mozgósításra nézve, de nincsen kizárva, hogy az előkészítő intézkedéseket még ma elrendelik.

A szerb hadsereg harcias.

BELGRÁD, jul. 2. Sándor trónörökös és György herceg, akik mind a ketten visszatértek a táborból, ma jelentést tettek a királynak a hadsereg körében uralkodó harcias hangulatáról. Esté minisztertanács lesz a király elnöklése alatt.

Románia katonai készülődései.

BÉCS, jul. 2. Tegnap este óta megszünt a teherforgalom egész Románia minden vasutvonalán. Predeal és Bukarest között minden teherforgalom szünetelt.

Oroszország a békéért.

ATHÉN, jul. 2. Az orosz követek Szófiában, Belgrádban és Athénben ma még egy utolsó kísérletet fognak tenni az ellenségeskedések beszüntetésére. Minden követnek utasítása van, hogy szólítsa föl a Balkán kormányokat, a pétervári miniszter elnöki konferencia siettetésére. A francia követek támogatják az orosz diplomácia fáradozásait.

Készülődés a háborúra.

BELGRÁD, jul. 2. Hír szerint a kormány utasította a hadvezetőséget, hogy a bolgárok támadásai következtében szükségessé vált katonai intézkedéseket haladéktalanul keresztülvigyék.

Visszatartották a postát.

BELGRÁD, jul. 2. A szerb futár, aki tegnapelőtt Zaribrodába utazott, nem tért vissza. Valószínű, hogy a bolgárok visszatartották és a hivatalos postát elvették tőle.

Kiutasított bolgárok.

SZALONIKI, jul. 2. A vezérkarhoz tegnap délben érkezett hivatalos jelentések szerint a bolgárok a megállapodások megszegésével egész haderejükkel általános támadást kezdtek a bolgár csapatokkal szemben álló egész görög front ellen. Más jelentések szerint a bolgárok a szerb frontot is megtámadták. Miután e tényekben teljes megerősítése foglaltatik annak, hogy Bulgária hadat üzent és eszerint az ellenségeskedések megkezdődtek, a görög vezérkar azon a nézeten van, hogy oka van a Szalonikiban táborozó bolgárokat gyanusoknak és ellenségnek tekinteni, kik a városban a rendet zavarják és a görögök akcióját zavarhatják. Kallaris tábornok ennek következtében délután 1 óra 40 perckor a Szalonikiban lévő bolgár csapatok parancsnoksághoz a következő levelet intézte:

Szaloniki, jun. 17—30. 1913.

Miután a bolgár hadsereg csapataink ellen megkezdte az ellenségeskedéseket, van szerencsém felkérni, hogy Szaloniki városát jelen levelem vételétől számított egy órán belül elhagyja. Csapatainak fegyverei az e célra kirendelt görög tiszteknek lesznek átadandók. A tisztek megtarthatják kardjukat. Külön vonat készen áll arra, hogy csapatait a mi előőrseinkig vigye és intézkedések fognak történni, hogy bántódásuk ne essen. A fentjelzett határidő leteltével nagy sajnálattalra kénytelen leszek parancsot adni, hogy csapatait ellenségnek tekintessenek és eszerint járjanak el velük szemben. Fogadja kiváló tisztelettem nyilvánítását. Kallaris, tábornok.

A bolgároknak adott határidő letelt a nélkül, hogy a bolgárok a felszólításnak eleget tettek volna. Erre azután görög csapatok parancsot kaptak, hogy a bolgárok táborát körülzárják. Minden szükséges intézkedés megtörtént, hogy a lehetőség szerint eleje vétsék a városban a rend megzavarásának, ha a bolgárok ellenállást fejtenének ki. Így már néhány nap előtt a bolgárok erődítései körül görög csapatok helyezkedtek el, hogy megghiusítsák akár egyetlen bolgár katonának menekülését is. A katonai akció kezdete előtt a rendőrség parancsot adott,

hogy az egész kocsiforgalmat beszüntessék és a veszélyeztetett városrészben minden üzletet bezárjanak.

Görögország megkezdte a háborút.

ATHÉN, jul. 2. A kormány sürgős rendeletet küldött a macedóniai hadak főparancsnokságához, hogy az egész vonalon vegye föl a háborút a bolgárok támadása következtében. Ilyen körülmények között formális hadüzenet nélkül kitört az új háború és a görög kormány a szófiái kövelet útján hivatalosan jelentette ezt a bolgár kormánynak.

Útközet egy görög hadihajóval.

ATHÉN, jul. 2. A Leon görög torpedóvadász hadihajó parancsnoka jelenti, hogy Eleutheriánál megtámadták a bolgár parti erődöt. Mikor a hadihajó Eleutheriához közeledett, azt a bolgárok által megszállva találta és a bolgár ágyuk élénk tüzelést kezdtek ellene. A hadihajó viszonzta az ágyuzást és visszavonult.

Megverték a görögöket.

SZOFIA, jul. 2. Eleutheriából jelentik, hogy a görögök az egész vonalon vereséget szenvedtek. A bolgárok nagy erővel támadtak és a görög csapatteket egy kisebb lovasság kivételével teljesen elpusztították.

ATHÉN, jul. 2. A bolgár sereg átlépte a semleges zónát és most Eleutheria ellen nyomul előre. A görög zászlóaljokról nincs hír.

A szerb—bolgár háború.

SZOFIA, jul. 2. A bolgár kormány körjegyzéket intézett a hatalmakhoz és tudatja velük, hogy a legutóbbi események miatt a felelősséget elhárítja magáról. Sohasem akarta, hogy a mostani események bekövetkezzenek.

Istipet lerombolták.

BÉCS, jul. 2. Istipet egyenlővé tették a földdel. A bolgárok vehemens támadását a szerbek nem bírták ki, kénytelenek voltak a Vardar folyó tulsó oldalára menekülni. A szerbek részén 20 tiszt elesett. Belgrádból parancs ment a szerb hadak főparancsnokához, hogy abban az esetben, ha a bolgárok megismétlik a támadást, akkor nyomban vonuljanak Szófia ellen. A diplomáciai összeköttetés megszakadt.

Ki a felelős?

SZOFIA, jul. 2. A félhivatalos „Mir“ jelenti, hogy a legutóbbi véres összeütközésekért, melyeket nyilvánvalóan a szerb katonai liga provokált a görög vezérkarral egyetértésben, a felelősség teljesen a szerb és görög kormányt terheli, melyek megbízhatatlanságukkal és a háborúra való izgatással előidézték a jelenlegi helyzetet. Bulgária mindent elkövetett, ami hatalmában állott, a béke fenntartására, de senki sem kívánhatja tőle, hogy továbbra is tétlenül nézze az eseményeket.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás, másolás, címzés, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

TŐZSDE.

	Jul. 1. zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	813.50	813.50
Oszták hitelrészvény	617.—	617.—
4%-os koronajáradék	81.10	81.10
Oszt. magy. államvasút	697.—	797.—
Jelzálogbank	414.—	414.—
Leszámitolóbank	505.50	505.50
Hazai Bank	275.50	275.50
Magyar Bank és Keresk. R-T.	533.25	533.25
Rimamurányi	681.50	681.50
Salgótarjáni	744.—	744.—
Közuti Vasút	632.50	632.50
Városi Villamos	354.—	354.—
Adria	537.—	537.—
Déli Vasút	119.50	—
Magyar Cukoripar	2755.—	—
Rizsgyár	3800.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammosként.)		
Buza áprilisra	11.74	—
Buza májusra	11.78	—
Buza októberre	11.29	11.29
Rozs 1913 áprilisra	—	11.78
Rozs októberre	8.91	8.91
Tengeri májusra	7.44	—
Tengeri júliusra	7.65	7.61
Tengeri augusztusra	7.85	7.85
Zab áprilisra	—	7.44
Zab októberre	8.59	8.59
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	616.50	614.—
Magyar hitelrészvény	813.—	813.—
Oszták magy. államvasút	696.50	694.—
Déli Vasút	119.50	118.—
Alpesi	916.—	911.50
Skoda	823.—	818.—
Oszt. koronajár.	82.25	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi körök átlagárf.
Fiumei 4%-os köicsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„uj“	1760.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	286.—
Navigazione Libera Triest	618.—
Oszták Lloyd	568.—
Stabilimento Tecnico	9775.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	431.—
I. Trieszti Rizsgyár	747.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	428.—
Spalatoí Portland Cement	382.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	860.—
Riunione Adriatica	3830.—

Ella Villa

Penzió és vendéglő, Abbazia. Szobák ellátással és ellátás nélkül. Mérsékelt árak.

Olcsó tűzifa

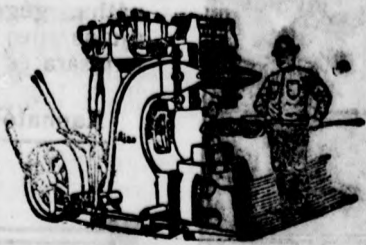
felapritva kapható az Első fiumei parkettgyár és gőzfűrés r. t.-nél házhoz szállítva tonnánként 25 koronáért. Legkisebb szállítás egy fuvar (körülb. 2 tonna). Telefon 16-29 és 39.

Gróf CSÁKY LÁSZLÓ
Prakfalvi Vas- és Acélgyár rt.

Budapest, IX., Csillag-utca 4. szám.

Öntöttacélmű AJAX 5/0 gyorsesztergaacél. AJAX szerszám-acél AJAX kőfűrő acél stb.

Szab. AJAX rugóspöröly a legjobb közlőműves kovácpöröly Több mint 1700 drb. üzemben.

Szerszámgyártás
Malom-, bányá-, kovács-, lakatos- és kőfaragó szerszámok, kész kőzetfűrők, lapátok

ABBAZIA
PENSION
QUISISANA

I. rendű ház.
Révészl. tel.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Restaurant
MIRAMARE
CIRKVENICA.
Bérlő: WEDŐ IMRE.

Abbaziai furcsaságok.

HOL VAN A SZEZON?

Már majdnem a derékig benne vagyunk a nyárban, de még mindig késnek azok a jó öreg fürdővendégek, a kik máskor ilyentájt már egészen előzönlötték Abbaziát.

Nagymaroson már régen pofozkodnak. Siófokon pedig direkt úgy török a házasságot, mint a diót, csak épen Abbazia csendes, szomorú és eseménytelen. Miért nem csinálnak itt is valami szenzációs eseményt, hiszen a nagymarosi pofozás is csak csinált reklám szerződött emberekkel, a siófoki házasság törések lármájával is csak pasasokat akarnak esalogatni Siófokra. Mert hiába, ilyenre bukik a közönség.

Hol marad azonban Abbazia? Miért nem tesznek itt is valamit a jó hír és vendég esalogatás érdekében? Valami újat, nagyot, feltűnőt, amiből az látszanék, hogy mennyire dühöng már itt is a szezon. Hiszen Abbaziában direkt egy tizenöt tagú vigalmi bizottság szomorkodik. Nem tudnak valami okosat kitalálni. Nem pofozkodást, mert azzal úgy sem konkurálhatunk Nagymarossal. Viszont házasságtörést sem, mert az itt nem újság és ezen a téren elbujhat mögöttünk Siófok. Hanem valami egészen eredetit kellene csinálni, a mivel lepipálnánk Nagymarost, meg Siófokot. De mi legyen az? A kérdés nagyon fogas, de nekem van néhány jó ideám. Majd legközelebb elmondom. (Márk.)

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Branar Karolin Budapest	P. Scheller
Biró Ferdinánd Budapest	P. Quitta
Brust Ilza Budapest	P. Quitta
Berger Samu Budapest	Securanstalt
Bauer Izsó Petrozsény	P. Vermes
Benedek R. Kis-Kun-Halas	Securanstalt
Bauer Elsa Csimpa	P. Hausner
Bauer Josefina Csimpa	P. Hausner
Bischitz Miksa dr. Budapest	Habsburg
Radnóthy Adolf Budapest	Márkus
Bauer Emil Budapest	Dávid
Brettner Johanna Wien	Vidakovics
Braun Sándor Budapest	Al Mare
Bergstein Izidor Galicia	Jezica
Chincavini Johann Trieszt	Volosca 235
Chawtoeski P. Szentpéterár	Marchlewski

Csányi Péter Budapest	P. Hausner
Csávossy Ignác báró Boba	Vécsey
Ciganeck Hans Przemysl	V. Augusta
Dévai Vilmos Budapest	P. Quitta
Deutsch Béla Budapest	Adelina
Dygat Zsigmond Krakkó	Vidakovics
Deutsch Tibor Budapest	Neues K.
Ertl Ede Budapest	Jezica
Engel József Budapest	Habsburg
Fodor Bertalan Budapest	P. Quitta
Felbermann Erzsike Budapest	Szegő
Fodor R. Budapest	Neues K.
Granitz Rudolfné Budapest	Habsburg
Gábor N. Budapest	Bristol
Grünwald Ignác Budapest	Habsburg
Győri Jenő Budapest	P. Speranza
Homza István Kassa	Securanstalt
Hirtentenstein Samu Budapest	P. Breiner
Janiduevits Dóra Székesfehérvár	Al Mare
Jellinek Julius Wien	Palace Hotel
Jaksevac Ante Osijek	H. Savoy
Kekezovics Mátyás Budapest	Dávid
Klebinder Ludwig Wien	Dávid
Klastersky Viktor	Cesky
Köhler Ida Budapest	Mignon
Kun Irén Nagyvárád	H. Savoy
Kárász Magda Petrozsény	P. Vermes
Kozlowiecka Marie Lemberg	Antoniushof
Krausz Fanny Belisce	V. Petra
Kolbe Ella Budapest	V. Austria
Krausz Mórítz Pápa	P. Breiner
Lebovits Morné Resicabánya	P. Breiner
Lipschitz Adolf Wien	Splendit
Lobmayer Géza dr. Budapest	Quarnero
Lipschitz Adolf Wien	Habsburg
Lopatine Mária Moskva	Istria
Müller Lilly Berlin	P. Wiltsch
Mavlaender Hedwig Berlin	P. Wiltsch
Nagy István Budapest	Securanstalt
Németh József Miskolc	Habsburg
Nell Karl Wien	Habsburg
Neumann Ilka Budapest	Szegő
Ostrowsky Michael Moskva	Palace Hotel
Posch Rezső Kassa	Habsburg
Popovic Pero Laibach	Cattalinich
Papratovic Franjo Osijek	H. Savoy
Prager Henrik Budapest	P. Speranza
Rappaport Mórítz Budapest	P. Royal
Rieser Rudolf Wien	H. Stefanie
Rykl Elise Wien	Mignon
Speel Mihály Budapest	Wlassics
Szél Melhior Budapest	Wlassics
Singer Antal Budapest	Neues K.
Scheib Oszkár Brünn	Wienerheim
Schwarz Anton Wien	Vermes
Szemző Miklósné Budapest	Márkus
Spazzapan Máriaus Trieszt	Armonia
Sági Ferenc Budapest	Szegő
Szegő Károly Budapest	P. Hausner
Szilágyi Ilonka Nagyvárád	P. Hausner
Somssich Viktor gróf Babócsa	P. Hausner
Schachhuber Steffi Wien	V. Lunacek
Swidrygiello Stanislaus herceg	V. Augusta
Szente Elemér Ujpest	H. Bellevue
Salgo Rudolf dr. Budapest	V. Austria

Siegler Béla Budapest
Towlin Jakob Königsberg
Török Lajos dr. Kaposvár
Tauber Bruno Wien
Tesavz Johann Limanova
Testaferrata Bonica Malto
Tincz Josefina Krakkó
Toch Arthur Wien
Weingartshofer Isabella Wien
Weiner Edmund Wien
Zachar Franz Krakkó

V. Austria
P. Grosz
P. Himmer
P. Speranza
Steinacker
P. Hausner
Vidakovics
Habsburg
P. Zotter
P. Breiner
Bristol

Arkaden Café Abbazia

közvetlenül a Quitta fürdő mellett.

Legszebb fekvéssel a Súdstrandon

400 ember befogadására képes terem arkádokkal. Minden kül- és belföldi újság.

Legjobb frissítők és italok.

Csapolt pilseni sör.

Minden vasárnap és csütörtök délután fél 4 órakor a fürdőzenekar szalonkvar-tette hangversenyez. Piehu Ferenc kávé

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitűnő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

Vidakovits szálló és étterem

ABBAZIAI Reihstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anélkül. Kitűnő magyar konyha Magyar tulajdonos.

CIRKVENICA.

Modern Penzió

Legajánlatosabb penzió a fürdő mellett. Gyönyörű tengeri kilátás. Kitűnő konyha, Mérsékelt árak.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Tudja Ön már,

: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készült gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegségek levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D. gyógyszerárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

KÖZGAZDASÁG.

+ **Kereskedelmi és hajózási szerződésünk Japánnal.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a m. kir. kormány Japánnal 1912. évi október 28-án kötött kereskedelmi és hajózási szerződése a XIX. számú törvényekbe iktattatott és a megerősítő okiratok folyó évi június 16-án Tokióban kikerült. Ehhez képest a szóban levő szerződés XXIII. cikkének 2. bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően, 1913. évi július 1-én kezdődő hatálylyal életbe lépett.

+ **Az Atlantica és a Panama.** Megirtuk már, hogy az Atlantica hajóstársaság ajánlatot tett a kereskedelmi kormányhoz arra, hogy új viszonylatot teremtsen Középamerika, különösen pedig Mexikó felé s ezt a viszonylatot mindjárt úgy tervezi, hogy a Panamasatorna a járatok rendszeresítése idején meg lévén már nyitva, rendszeresen fel fogja keresni a csendesóceáni kikötők közül azokat, amelyek közelebb esnek hozzánk. Az ajánlatban a társaság részletesen kifejtette, hogy milyen előnyök származhatnak ebből az ország közgazdaságára, ha ez a viszonylat életbelépne.

+ **Külkereskedelmi forgalmunk május havában.** A magyar kir. központi statisztikai hivatal hétfőn tette közzé a magyar szent korona országainak f. évi május havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat. A füzet tartalmazza az 1913. év május havi külkereskedelmi forgalmának adatait, szembeállítva azokat az előző év május havának forgalmi eredményeivel, valamint az év első öt hónapjának forgalmi adatait ugyanezek a múlt év megfelelő adataival összehasonlítva. Ez adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 862.7 millió koronával szemben ez év január-május havában csak 784.3 millió koronát ért el s ebből 559.4 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitellünk értéke a múlt évi 686.2 millió koronával szemben, a folyó év öt első hónapjában 711.2 millió koronát tett ki, mely összegből az ausztriai rendeltetési kivitellre 496.1 millió korona esik. Az 1913. év első öt hónapjában árumérlegünk összesen 73.1 millió korona, Ausztriával szemben pedig 63.3 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

+ **Spanyolország belépése a vasúti áru fuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezménybe.** A spanyol minisztertanács hozzájárult a külügyminiszter által előterjesztett törvényjavaslathoz, melynek értelmében az utóbbi felhatalmazást nyer arra, hogy lépéseket tegyen Spanyolországnak az áru fuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezménybe való belépése iránt.

+ **Szerbia adriai kikötője.** Az osztrák-magyar monarchia és Oroszország között az utóbbi időben tárgyalások voltak arról a módról, hogy miképpen biztosítsák Szerbiának a szabad kikötőt az Adrián, vagyis hogy mi módon lehessen eljutni Belgrádból az adriai partvidékig. A vitás kérdés az Echo de Paris hiteles értesülése szerint úgy oldódott meg, hogy Szerbia nem állíthat a megjelölendő adriai kikötőben szerb rendőrséget a kereskedelem védelmére, sem az Adriához vezető építendő vasútvonalát nem

őriztetheti szerb vagy nemzetközi rendőrséggel, mert azon a területen csak az autonóm Albánia hatóságai láthatják el a rendőrszolgálatot. A mi a hadiszerek bevételeit illeti az adriai kikötőbe, az szabadságában áll Szerbiának, arról azonban senkinek sem fel, ha a hadviselő felek valamelyike az alban vízekon elkobozza a szerb hadiszereket.

+ **Csaló cégek a Balkánon.** Frankfurtból jelentik, hogy német kereskedők és gyárosok a Balkán piacokról sűrűn kaptak leveleket cégektől, melyek referenciákra hivatkoztak, mintagyjeményeket kértek és rendeléseket is adtak föl, de a rendelt árut nem fizették meg. Ekkor tünt csak ki, hogy a referenciákul feladott cégek vagy nem léteztek, vagy összeajtszottak a rendelőkkel. Cégeinket figyelmeztetjük, hogy imeretlen cégekkel, ha referenciákat adnak is föl, csak úgy kössenek üzleteket, ha nemcsak a rendelőkrol, de a referenciákról is információt szereztek be.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edin. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. 11-60.

Ujjonnan és higienikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztetik **fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure.** Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pipere cikkekből.

A higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom pörkölt kávéval töltve.

Kapható 3 minőségben 6, STOCHEL csomagolásban.

Nyomatott a „POLINIA” Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

s. agtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **80 fillérért** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknek is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 korona.**

Fordomenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájjá. Szájbúzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvegje 1 kor. 60 fill.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk **6 kor. előzetes beküldése** esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjávizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban. **(Heti vagy havi részletfizetésre)**

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

! 500 koronát !

fizetek Önnek, ha az én gyökér-irtó „Ria” kenőcsöm tyukszemét, bibircsét és szarubőrét 3 napon belül fájdalom nélkül el nem tünteti. Egy tégely ára jótálló levél kíséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 postafiók 12/940.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához

Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.

Üres lakások és bútorozott szobák szintén közvetítettek.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj kildemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordárral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14.—	"
200x300	"	K 17.—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer hűgycsőfolyás kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bota-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosiilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiagnak vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulthatatlan hatású testszaggatásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és bőrvizketegységénél. 1 próba üvegcsé 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszertára a „Kereszt“-hez,
Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.
Viszontelárusítók jól fizetve.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

MOST NYILT MEG!
BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.

Nődivat — kézmű — és rövidárkereskedése.

MERCEDES

Az autók királya!

== Bárdi r. t. ==

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

Wetzler Testvérek azelőtt **Gondrand Testvérek,**
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek,
Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtételek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

SCHÖNL. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNL.

Via Carducci 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Díszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefona 11-89.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Közelebbi indulások Trieszttől:

Személyszállítás Trieszttől New-Yorkba: az Alice gőzessel jun. 14-én. Trieszttől Newyorkba az Argentina gőzessel jun. 21.

Trieszttől Quebecbe és Montréalba a Canada gőzessel jun. 21-én. Tehereszállítás: Trieszttől Philadelphiába a Giulia gőzessel jun. 24-én.

Trieszttől Newyork és Philadelphiába a Lucia gőzessel jun. 28-án.

Trieszttől Havanna és Neworleansba a Virginia gőzessel jun. 11-én.

Patna, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a „Francesca“ szem. száll. gőzessel június 12-én. a „Columbia“ szem. száll. gőzessel jun. 28-án.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Villa Sans Souci
Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen ujonnan berendezve. Uj tulajdonos Finom bécsi konyha.